WYROK TRYBUNAŁU (druga izba)

z dnia 5 lipca 2007 r.*

W sprawie C-255/05

mającej za przedmiot skargę o stwierdzenie, na podstawie art. 226 WE, uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, wniesioną w dniu 16 czerwca 2005 r.,

Komisja Wspólnot Europejskich, reprezentowana przez M. Konstantinidisa, działającego w charakterze pełnomocnika, wspieranego przez F. Louisa oraz A. Capobianca, adwokatów, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca,

przeciwko

Republice Włoskiej, reprezentowanej przez I.M. Braguglię, działającego w charakterze pełnomocnika, wspieranego przez M. Fiorilli'ego, avvocato dello Stato, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana,

* Język postępowania: włoski.

popieranej przez

Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, reprezentowane przez T. Harrisa, działającego w charakterze pełnomocnika, wspieranego przez J. Maurici'ego, barrister,

interwenient,

TRYBUNAŁ (druga izba),

w składzie: C.W.A. Timmermans, prezes izby, P. Kūris, J. Makarczyk (sprawozdawca), L. Bay Larsen i J.-C. Bonichot, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Poiares Maduro,
sekretarz: R. Grass,

uwzględniając procedurę pisemną,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

1 W swojej skardze Komisja Wspólnot Europejskich domaga się od Trybunału stwierdzenia, iż:

— nie poddając przedsięwzięcia budowy „trzeciej taśmy" spalarni należącej do ASM Brescia SpA (dalej zwanej „trzecią taśmą spalarni"), będącego urządzeniem objętym załącznikiem I do dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz.U. L 175, str. 40), zmienionej dyrektywą Rady 97/11/WE z dnia 3 marca 1997 r. (Dz.U. L 73, str. 5, dalej zwanej „dyrektywą 85/337") procedurze oceny skutków wywieranych na środowisko naturalne zgodnie z art. 5–10 tej dyrektywy, przed udzieleniem zezwolenia na jego budowę, oraz

— nie udostępniając wniosku o wydanie zezwolenia na eksploatację trzeciej taśmy spalarni w jednym lub większej liczbie miejsc publicznych w celu umożliwienia zgłaszania uwag odpowiednio wcześniej przed wydaniem przez właściwy organ decyzji dotyczącej tego wniosku oraz nie podając do wiadomości publicznej decyzji dotyczącej tego wniosku wraz z kopią zezwolenia,

Republika Włoska uchybiła zobowiązaniom, które na niej ciążą na mocy art. 2 ust. 1 i art. 4 ust. 1 dyrektywy 85/337 oraz na mocy art. 12 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2000/76/WE z dnia 4 grudnia 2000 r. w sprawie spalania odpadów (Dz.U. L 332, str. 91).

Ramy prawne

Uregulowania wspólnotowe

Dyrektywa 75/442/EWG

2 Artykuł 1 dyrektywy Rady nr 75/442/EWG z dnia 15 lipca 1975 r. w sprawie odpadów (Dz.U. L 194 str. 47), zmienionej decyzją Komisji nr 96/350/WE z dnia 24 maja 1996 r. (Dz.U. L 135, str. 32, dalej zwaną „dyrektywą 75/442") stanowi:

„Do celów niniejszej dyrektywy:

a) »odpady« oznaczają wszelkie substancje lub przedmioty należące do kategorii określonych w załączniku I, które ich posiadacz usuwa, zamierza usunąć lub do których usunięcia został zobowiązany;

[…]

d) »gospodarka« oznacza zbieranie, transportowanie, odzyskiwanie oraz unieszkodliwianie odpadów, łącznie z nadzorem nad tego rodzaju działaniami [procesami], jak również późniejsze postępowanie z miejscami unieszkodliwiania odpadów;

e) »unieszkodliwianie« oznacza wszelkie działania [procesy] przewidziane w załączniku II A;

f) »odzyskiwanie« oznacza wszelkie działania [procesy] przewidziane w załączniku II B;

[…]".

3 Zgodnie z art. 4 tej dyrektywy:

„Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, że odpady są odzyskiwane lub unieszkodliwiane bez zagrażania zdrowiu ludzkiemu oraz bez stosowania procesów lub metod, które mogłyby szkodzić środowisku naturalnemu, w szczególności:

— bez zagrożenia dla wody, powietrza, gleby, roślin i zwierząt,

— bez powodowania uciążliwości przez hałas lub zapachy,

— bez negatywnych skutków dla terenów wiejskich oraz miejsc o szczególnym znaczeniu.

[…]".

4 Zgodnie z art. 9 ust. 1 wspomnianej dyrektywy:

„Do celów wykonania [stosowania] art. 4, 5 i 7 wszelkie zakłady lub przedsiębiorstwa, które wykonują czynności [procesy] określone w załączniku II A, muszą uzyskać zezwolenie od właściwych władz określone w art. 6.

[…]".

5 Artykuł 10 tej dyrektywy stanowi:

„Do celów wykonania [stosowania] art. 4 każdy zakład lub przedsiębiorstwo, które wykonuje czynności [procesy] określone w załączniku II B, musi uzyskać zezwolenie".

6 Artykuł 11 ust. 1 dyrektywy 75/442 przewiduje, że:

„Bez uszczerbku dla przepisów dyrektywy 78/319/EWG […] mogą być zwolnione z wymogu uzyskania zezwolenia nałożonego przepisami art. 9 lub 10:

[…]

b) przedsiębiorstwa lub zakłady wykonujące czynności odzyskiwania odpadów.

Niniejsze zwolnienie stosuje się wyłącznie:

— jeśli właściwe władze przyjęły ogólne zasady dotyczące każdego rodzaju działalności ustanawiające rodzaje i ilości odpadów oraz warunki, na podstawie których dana działalność może być zwolniona z wymogu uzyskania zezwolenia

oraz

— jeśli rodzaje i [lub] ilości odpadów oraz metody unieszkodliwiania lub odzyskiwania są takie, że pozwalają na spełnienie warunków nałożonych przepisami [określonych] w art. 4".

7 Załącznik II A do dyrektywy 75/442 zatytułowany „Operacje [Procesy] unieszkodliwiania" wymienia procesy unieszkodliwiania stosowane w praktyce. Wskazuje on, iż zgodnie z art. 4 tej dyrektywy unieszkodliwianie odpadów musi być realizowane bez stwarzania zagrożenia dla zdrowia ludzi oraz bez wykorzystania procesów lub metod mogących wyrządzić szkodę w środowisku naturalnym.

8 Załącznik II B do tej dyrektywy zatytułowany „Operacje mogące prowadzić do odzysku [Procesy odzyskiwania]" wymienia procesy odzyskiwania stosowane w praktyce. Wskazuje on jednocześnie, iż zgodnie z art. 4 odzyskiwanie odpadów musi być realizowane bez stwarzania zagrożenia dla zdrowia ludzi oraz bez wykorzystania procesów lub metod mogących wyrządzić szkodę w środowisku naturalnym.

Dyrektywa 85/337

9 Artykuł 1 ust. 2 i ust. 3 dyrektywy 85/337 ma następujące brzmienie:

„2. Do celów niniejszej dyrektywy

»przedsięwzięcie« oznacza:

— wykonanie prac budowlanych lub innych instalacji, lub systemów

— inne interwencje w otoczeniu naturalnym i krajobrazie, włącznie z wydobywaniem zasobów mineralnych;

»wykonawca« oznacza:

ubiegającego się o zezwolenie na prywatne przedsięwzięcie lub władzę publiczną, która [organ władzy publicznej, który] inicjuje przedsięwzięcie;

»zezwolenie na inwestycję« [oznacza]:

decyzję właściwej władzy lub władz [właściwego organu lub organów], na podstawie której wykonawca otrzymuje prawo do wykonania przedsięwzięcia.

3. Właściwą władzą lub władzami jest lub są te wyznaczone przez państwa członkowskie, które są odpowiedzialne za wykonywanie obowiązków [Właściwym organem lub organami jest organ lub organy wyznaczone przez państwa członkowskie do wykonywania zadań] wynikających z niniejszej dyrektywy".

10 Zgodnie z art. 2 ust. 1, 2 i 3 akapit pierwszy tej dyrektywy:

„1. Państwa członkowskie przyjmują wszystkie niezbędne środki, aby zapewnić, że przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko naturalne, między innymi z powodu ich charakteru, rozmiarów lub lokalizacji podlegają wymaganiom w celu uzyskania zezwolenia na inwestycję i ocenie w odniesieniu do ich skutków, przed udzieleniem zezwolenia [Państwa członkowskie uchwalą przepisy niezbędne w celu zapewnienia, że przed udzieleniem zezwolenia, przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko naturalne w szczególności z powodu ich charakteru, rozmiarów lub lokalizacji zostaną poddane procedurze występowania o zezwolenie i ocenie skutków wywieranych przez te przedsięwzięcia]. Przedsięwzięcia te są określone w art. 4.

2. Ocena wpływu na środowisko może być zintegrowana z istniejącymi procedurami udzielania zezwolenia na przedsięwzięcia w państwach członkowskich lub, jeżeli takie nie istnieją, z innymi procedurami albo z procedurami, które będą ustanowione do realizacji celów niniejszej dyrektywy.

[…]

3. Bez uszczerbku dla art. 7 państwa członkowskie mogą w wyjątkowych przypadkach wyłączyć określone przedsięwzięcie w całości lub w części spod przepisów ustanowionych w niniejszej dyrektywie".

11 Artykuł 3 tej dyrektywy stanowi:

„Ocena wpływu [skutków wywieranych] na środowisko [naturalne] określa, opisuje i ocenia we właściwy sposób dla każdego indywidualnego przypadku i zgodnie z art. 4–11 bezpośrednie i pośrednie skutki przedsięwzięcia dla następujących elementów:

— istot ludzkich, fauny i flory [człowieka, roślin i zwierząt],

— gleby, wód, powietrza, klimatu i krajobrazu,

— dóbr materialnych i dziedzictwa kultury,

— oddziaływania między elementami wymienionymi w tiret pierwszym, drugim i trzecim [pierwsze, drugie i trzecie]".

12 Artykuł 4 tej dyrektywy przewiduje, że:

„Z zastrzeżeniem art. 2 ust. 3 przedsięwzięcia wymienione w załączniku I podlegają ocenie zgodnie z art. 5–10".

13 W punkcie 10 załącznika I do dyrektywy 85/337 wymienione są urządzenia do unieszkodliwiania odpadów innych niż niebezpieczne za pomocą spalania lub obróbki chemicznej, określonych w załączniku II A pozycja D 9 do dyrektywy 75/442/EWG o wydajności przekraczającej 100 ton dziennie.

Dyrektywa 2000/76

14 Zgodnie z art. 3 pkt 12 dyrektywy 2000/76, dla celów tej dyrektywy:

„»pozwolenie« oznacza decyzję na piśmie (lub wiele takich decyzji) wydaną przez właściwe władze, przyznające zezwolenie na eksploatację instalacji z zastrzeżeniem niektórych warunków, które gwarantują, że instalacja jest zgodna z wszystkimi wymaganiami niniejszej dyrektywy. Pozwolenie może dotyczyć jednej lub więcej instalacji lub części instalacji w tym samym miejscu, prowadzonych przez tego samego operatora".

15 Artykuł 4 ust. 1 tej dyrektywy stanowi:

„Bez uszczerbku dla przepisów art. 11 dyrektywy 75/442/EWG lub art. 3 dyrektywy 91/689/EWG, żadna spalarnia lub współspalarnia nie może działać bez pozwolenia na prowadzenie takiej działalności".

16 Artykuł 12 ust. 1 dyrektywy 2000/76 dotyczący dostępu do informacji i udziału społeczeństwa stanowi:

„Bez uszczerbku dla przepisów dyrektywy Rady 90/313/EWG i dyrektywy 96/61/WE wnioski o nowe pozwolenia na spalarnie oraz współspalarnie zostają udostępnione w jednym lub w większej ilości miejsc dostępnych dla społeczeństwa [miejsc publicznych], takich jak urzędy władz lokalnych celem umożliwienia zajęcia stanowiska [zgłaszania uwag] w ich sprawie [odpowiednio wcześniej] przed podjęciem [wydaniem] decyzji przez właściwe władze [właściwy organ]. Decyzja ta, łącznie z co najmniej kopią pozwolenia [wraz z przynajmniej jednym odpisem pozwolenia] oraz jej wszelkie uaktualnienia są również podawane do wiadomości publicznej".

Uregulowania krajowe

17 Mocą art. 6 ustawy nr 349 z dnia 8 lipca 1986 r. powołującej urząd ministra środowiska (GURI nr 59 z dnia 15 lipca 1986 r.) dokonano transpozycji do prawa włoskiego dyrektywy nr 85/337. Następnie, art. 40 ustawy nr 146 z dnia 22 lutego 1994 r. ustanawiającej przepisy w zakresie oceny skutków wywieranych na środowisko naturalne (dodatek zwykły do GURI nr 52 z dnia 4 marca 1994 r., zwanej dalej „ustawą nr 146/1994") zobowiązał rząd włoski do określenia, w drodze szczegółowych wytycznych kierunkowych i koordynujących, wymogów, kryteriów i norm technicznych w celu stosowania procedury oceny skutków wywieranych na środowisko naturalne przez przedsięwzięcia objęte załącznikiem II do tej dyrektywy.

18 Artykuł 1 ust. 3 dekretu prezydenta Republiki z dnia 12 kwietnia 1996 r. zatytułowany „Wytyczne kierunkowe i koordynacyjne dla celów stosowania art. 40 ust. 1

ustawy nr 146 z dnia 22 lutego 1994 r. w sprawie przepisów dotyczących oceny skutków wywieranych na środowisko naturalne" (GURI nr 210, str. 28, dalej zwany „dekretem prezydenta") stanowi:

„Przedsięwzięcia, do których odnosi się załącznik A, są poddawane procedurze oceny skutków wywieranych na środowisko naturalne".

19 Artykuł 3 ust. 1 dekretu Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 września 1999 r. zatytułowany „Wytyczne kierunkowe i koordynacyjne zmieniające i uzupełniające wcześniejsze wytyczne kierunkowe i koordynacyjne w celu wykonania art. 40 ust. 1 ustawy nr 146 z dnia 22 lutego 1994 r. w sprawie przepisów dotyczących oceny skutków wywieranych na środowisko naturalne" (GURI nr 302 z dnia 27 grudnia 1999 r., str. 17, dalej zwanego „dekretem Prezesa Rady Ministrów"), zmieniającego pierwotną wersję załącznika A do dekretu prezydenta stanowi:

„W załączniku A do dekretu prezydenta z dnia 12 kwietnia 1996 r. pkt i), l) […] zostają zastąpione następującymi punktami:

i) urządzenia do unieszkodliwiania i odzyskiwania niebezpiecznych odpadów za pomocą procesów przewidzianych w załączniku B i załączniku C pozycja R1–R2 do dekretu z mocą ustawy nr 22 z dnia 5 lutego 1997 r. (GURI nr 38 z dnia 15 lutego 1997 r., zwanego dalej „dekretem z mocą ustawy") z wyjątkiem urządzeń do odzyskiwania podlegających procedurom uproszczonym przewidzianym w art. 31 i 33 tego samego dekretu z mocą ustawy […].

l) urządzenia do unieszkodliwiania i odzyskiwania odpadów innych niż niebezpieczne o wydajności przekraczającej 100 ton dziennie za pomocą spalania

lub obróbki ujętych w załączniku B pozycja D2 i D8–D11 oraz w załączniku C pozycja R1–R9 [dekretu z mocą ustawy] z wyjątkiem urządzeń do odzyskiwania podlegających procedurom uproszczonym przewidzianym w art. 31 i 33 tego samego dekretu z mocą ustawy […]".

20 Przepisy dekretu z mocą ustawy określające charakterystyczne cechy odpadów i rodzaje działalności, które umożliwiają skorzystanie z procedury uproszczonej, zostały przyjęte w celu transpozycji art. 11 dyrektywy nr 75/442.

21 W szczególności z art. 33 ust. 1 dekretu z mocą ustawy wynika, że pod warunkiem przestrzegania pewnych norm technicznych działalność odzyskiwania odpadów może być podejmowana w terminie 90 dni od powiadomienia właściwych organów terytorialnych prowincji o rozpoczęciu tej działalności.

22 Artykuł 33 ust. 2 tego dekretu precyzuje treść norm technicznych zarówno w odniesieniu do odpadów innych niż niebezpiecznie, jak i odpadów niebezpiecznych.

23 Zgodnie z art. 33 ust. 3 tego dekretu z mocą ustawy organy terytorialne prowincji wpisują do specjalnego rejestru przedsiębiorstwa zgłaszające im rozpoczęcie działalności i w terminie przewidzianym w ust. 1 sprawdzają z urzędu, czy wymagane warunki zostały spełnione.

24 Wreszcie z art. 33 ust. 4 dekretu z mocą ustawy wynika, że w przypadku stwierdzenia przez organy terytorialne prowincji, iż normy techniczne i warunki przewidziane w ust. 1 nie zostały spełnione, organy te wydają uzasadnioną decyzję zakazującą rozpoczęcia lub kontynuowania prowadzenia działalności, jeżeli zainteresowany nie dostosuje się do obowiązującego ustawodawstwa w terminie wyznaczonym przez organy administracji.

Postępowanie poprzedzające wniesienie skargi

25 Pismem z dnia 28 kwietnia 2003 r. Komisja zwróciła się do Republiki Włoskiej o przekazanie informacji w szczególności w przedmiocie stosowania procedur przewidzianych w dyrektywach 85/337 i 2000/76 w odniesieniu do trzeciej taśmy spalarni.

26 Republika Włoska wskazała z jednej strony, że przedsięwzięcie trzeciej taśmy spalarni zostało wyłączone spod procedury oceny wpływu na środowisko naturalne, gdyż przedsięwzięcie takie objęte jest wyłączeniem przewidzianym w załączniku A pkt 1 dekretu prezydenta zmienionego przez dekret Prezesa Rady Ministrów oraz z drugiej strony przedsięwzięcie to było przedmiotem wielokrotnych publikacji i konsultacji zgodnie z art. 12 dyrektywy 2000/76.

27 W świetle odpowiedzi złożonych przez Republikę Włoską, które zostały uznane za niezadowalające, Komisja wszczęła procedurę poprzedzającą wniesienie skargi wystosowując dnia 19 grudnia 2003 r. wezwanie do usunięcia uchybienia.

28 Pismem z dnia 8 czerwca 2004 r. właściwe władze włoskie powiadomiły Komisję o wyrażonej przez operatora trzeciej taśmy spalarni, która w grudniu 2003 r. została objęta zezwoleniem na użytkowanie, woli poddania tego urządzenia procedurze oceny skutków wywieranych na środowisko naturalne.

29 Następnie Komisja w dniu 9 lipca 2004 r. wystosowała do Republiki Włoskiej uzasadnioną opinię, w której wezwała ją do podjęcia działań niezbędnych w celu zastosowania się do wymogów określonych w dyrektywie 85/337, w terminie dwóch miesięcy od jej doręczenia.

30 W piśmie z dnia 31 stycznia 2005 r. Republika Włoska potwierdziła, że operator trzeciej taśmy spalarni wystąpił z formalnym wnioskiem o ocenę skutków wywieranych na środowisko naturalne, który został ogłoszony dnia 11 grudnia 2004 r. Następnie pismem z dnia 3 maja 2005 r. Republika Włoska przekazała dokumenty dotyczące stopnia zaawansowania toczącej się procedury oceny i wskazała, że procedura ta wkrótce miała zostać zakończona.

31 Uznawszy stanowisko zajęte przez rząd włoski we wspomnianych pismach za niewystarczające Komisja w trybie art. 226 WE wniosła niniejszą skargę.

W przedmiocie skargi

W przedmiocie dopuszczalności

Argumentacja stron

32 Republika Włoska podnosi, że skarga Komisji jest niedopuszczalna z powodu braku interesu prawnego w jej wniesieniu. Komisja nie ma interesu prawnego w domaganiu się spełnienia zobowiązania, które zostało już spełnione. Zatem biorąc pod uwagę, że w kwestii zgodności z wymogami środowiskowymi trzeciej taśmy spalarni dokonano oceny pozytywnej, co zostało potwierdzone dekretem ministrów z dnia 3 czerwca 2005 r. przyjętym na zakończenie procedury oceny rozpoczętej w okolicznościach przywołanych w pkt 30 niniejszego wyroku, opóźnienie, w jakim została przeprowadzona ocena wpływu na środowisko naturalne nie przyczyniło się do powstania żadnej szkody w środowisku naturalnym. Istniejąca do tego czasu sytuacja formalnej niezgodności z prawem spowodowana brakiem oceny wpływu na środowisko została naprawiona.

33 Republika Włoska podnosi również, że Komisja żąda spełnienia nielogicznych zobowiązań i w związku z tym dopuściła się przekroczenia uprawnień naruszając zasady dobrej administracji i proporcjonalności.

34 Komisja twierdzi, że w niniejszej sprawie posiada bezpośredni, specyficzny i konkretny interes. W tym względzie, w odniesieniu do interesu w podjęciu działań z powodu naruszenia dyrektywy 85/377, Komisja podnosi, że nie ma znaczenia okoliczność przeprowadzenia przez właściwe organy oceny skutków wywieranych na środowisko naturalne przez trzecią linię spalarni, gdyż nie odpowiada ona wymogom wspomnianej dyrektywy w zakresie, w którym przed udzieleniem zezwolenia należy poddać przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko naturalne w szczególności z powodu ich charakteru, rozmiarów lub lokalizacji, procedurze występowania o zezwolenie i ocenie skutków wywieranych przez te przedsięwzięcia.

35 Według Komisji wyrażona przez operatora trzeciej taśmy spalarni wola poddania instalacji ocenie oddziaływania na środowisko naturalne, podczas gdy wspomniana instalacja została już zbudowana i oddana do użytkowania, jest w konsekwencji bezprzedmiotowa, gdyż wniosek o dokonanie oceny został złożony dopiero dnia 7 grudnia 2004 r. i do jego rozpatrzenia doszło już po upływie terminu wyznaczonego w uzasadnionej opinii.

36 Ponadto Komisja podnosi, że z orzecznictwa Trybunału wynika, iż w ramach wykonywania kompetencji przysługujących jej na mocy art. 226 WE Komisja nie ma obowiązku wykazywania istnienia specyficznego interesu prawnego we wniesieniu skargi.

Ocena Trybunału

37 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w ramach kompetencji, jakie przysługują jej na mocy art. 226 WE, Komisja nie ma obowiązku wykazywania istnienia interesu

prawnego we wniesieniu skargi. Zadaniem Komisji jest bowiem czuwanie z urzędu i w interesie ogółu nad stosowaniem prawa wspólnotowego przez państwa członkowskie oraz stwierdzanie istnienia ewentualnych uchybień zobowiązaniom państwa członkowskiego, które z niego wynikają, celem spowodowania ich zaprzestania (zob. wyrok z dnia 1 lutego 2001 r. w sprawie C-333/99 Komisja przeciwko Francji, Rec. str. I-1025, pkt 23, wyrok z dnia 2 czerwca 2005 r. w sprawie C-394/02 Komisja przeciwko Grecji, Zb.Orz. str. I-4713, pkt 14 i 15 oraz przywołane tam orzecznictwo, oraz wyrok z dnia 8 grudnia 2005 r. w sprawie C-33/04 Komisja przeciwko Luksemburgowi, Zb.Orz. str. I-10629, pkt 65).

38 Ponadto to do Komisji należy ocena, czy stosowne jest wszczęcie postępowania przeciwko państwu członkowskiemu, jak również określenie przepisów, które państwo to naruszyło oraz wybór chwili wszczęcia przeciwko niemu postępowania w przedmiocie uchybienia przez nie zobowiązaniom. Względy, które zdecydowały o podjęciu takich decyzji, nie mogą wpływać na dopuszczalność skargi (zob. wyrok z dnia 18 czerwca 1998 r. w sprawie C-35/96 Komisja przeciwko Włochom, Rec. str. I-3851, pkt 27 oraz ww. wyrok w sprawie Komisja przeciwko Luksemburgowi, pkt 66).

39 W związku z tym Trybunał ma obowiązek zbadać, czy zarzucane uchybienie zaistniało, czy też nie, przy czym nie ocenia w tym kontekście korzystania przez Komisję z jej uprawnień pozostających w zakresie swobodnej oceny (zob. w szczególności wyroki z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie C-474/99 Komisja przeciwko Hiszpanii, Rec. str. I-5293, pkt 25 oraz ww. wyrok w sprawie Komisja przeciwko Luksemburgowi, pkt 67).

40 W każdym razie zakładając nawet, że przeprowadzenie oceny a posteriori skutków wywieranych na środowisko naturalne przez trzecią linię spalarni może prowadzić do zaprzestania zarzucanego uchybienia, należy stwierdzić, iż ocena taka nie została przeprowadzona w terminie wyznaczonym w uzasadnionej opinii, stanowiącym moment, który należy brać pod uwagę przy badaniu stanu faktycznego istniejącego w państwie członkowskim w celu stwierdzenia, czy doszło do uchybienia (zob. w szczególności wyrok z dnia 14 lipca 2005 r. w sprawie C-433/03 Komisja przeciwko Niemcom, Zb.Orz. str. I-6985, pkt 32).

41 Wobec powyższego zarzut niedopuszczalności oparty na braku interesu prawnego Komisji należy odrzucić.

Co do istoty sprawy

42 Na poparcie swojej skargi Komisja podnosi dwa zarzuty.

W przedmiocie zarzutu pierwszego opartego na naruszeniu art. 2 ust. 1 i art. 4 ust. 1 dyrektywy 85/377.

— Argumentacja stron

43 Według Komisji trzecia taśma spalarni zaklasyfikowanej do urządzeń wykorzystywanych w procesach odzyskiwania w rozumieniu załącznika II B do dyrektywy 75/422, o wydajności przekraczającej 100 ton dziennie, podlega załącznikowi I pkt 10 do dyrektywy 85/337 i w konsekwencji powinna była zostać poddana procedurze oceny skutków wywieranych na środowisko naturalne przed wydaniem zezwolenia i przeprowadzeniem budowy. Komisja podnosi, że okoliczność, iż przedmiotowe przedsięwzięcie nie zostało poddane ocenie skutków wywieranych na środowisko naturalne, spowodowana została samym ustawodawstwem włoskim, które nie przewiduje poddania takiej ocenie urządzeń przeznaczonych do odzyskiwania odpadów podlegających procedurze uproszczonej.

44 Komisja dodaje, że w zakresie, w którym dekret Prezesa Rady Ministrów wyłącza z procedury oceny skutków wywieranych na środowisko naturalne wszystkie urządzenia wykorzystywane w procesie odzyskiwania odpadów korzystających z procedury uproszczonej, dekret ten narusza zobowiązania wynikające z dyrektywy 85/337.

45 Republika Włoska nie uznaje istnienia zarzuconego jej uchybienia i przytacza na swą obronę argumenty złożone przez nią w sprawie, która zakończyła się wyrokiem z dnia 23 listopada 2006 r. w sprawie C-486/04 Komisja przeciwko Włochom, Zb.Orz. str. I-11025.

46 Republika Włoska podnosi zatem w pierwszym rzędzie, że w zakresie, w którym trzecia taśma spalarni wykorzystywana jest do odzyskiwania odpadów i poddana jest procedurze uproszczonej ustanowionej przez art. 31 i 33 dekretu z mocą ustawy w celu transpozycji art. 11 dyrektywy 75/422, wyłączona jest ona spod procedury oceny skutków wywieranych na środowisko naturalne. Ustanawiając z jednej strony związek między dyrektywa 85/337 i dyrektywą 75/442 w zakresie terminologii technicznej stosowanej odnośnie do odpadów i odwołując się z drugiej strony do samego tekstu załącznika I pkt 10 i załącznika II pkt 11 lit. b) dyrektywy 85/337, które zawierają jedynie pojęcie unieszkodliwiania odpadów , Republika Włoska uważa, że ta ostatnia dyrektywa wyłącza z zakresu jej zastosowania urządzenia wykorzystywane do odzyskiwania odpadów.

47 Republika Włoska podnosi również, że zmiany wniesione do dyrektywy 75/422 przez dyrektywę 91/156 miały na celu ustalenie jednolitej terminologii i zharmonizowanej definicji odpadów pozwalającej na pogodzenie wielu przepisów dotyczących odpadów obowiązujących zarówno na poziomie krajowym, jak i na poziome wspólnotowym. Wynika z tego, że ponieważ dyrektywa 97/11 używa pojęcia odpadów, terminologia i definicje użyte w tej dyrektywie są z konieczności zaczerpnięte z uregulowania właściwego dla tego sektora, czyli z dyrektywy 91/156.

48 Republika Włoska dodaje, że w przypadku, gdy, w zakresie odzyskiwania odpadów, emisje nie przekraczają dopuszczalnych limitów określonych w uregulowaniach wspólnotowych, nie jest konieczne ustanawianie procedury oceny w zakresie, w którym odzyskiwanie odpadów ma samo w sobie na celu ochronę środowiska naturalnego.

49 W uwagach interwenienta z dnia 7 kwietnia 2006 r., Zjednoczone Królestwo zgadza się z wnioskami Republiki Włoskiej w przedmiocie pierwszego zarzutu.

— Ocena Trybunału

50 W pierwszym rzędzie należy stwierdzić, że w ww. wyroku z dnia 23 listopada 2006 r. w sprawie Komisja przeciwko Włochom Trybunał orzekł, iż Republika Włoska uchybiła zobowiązaniom, które na niej ciążą na mocy art. 2 ust. 1 i art. 4 ust. 1, 2 i 3 dyrektywy 85/337 przyjmując art. 3 ust. 1 dekretu Prezesa Rady Ministrów, który pozwala na wyłączenie przedsięwzięć przeznaczonych do odzyskiwania odpadów niebezpiecznych oraz odpadów innych niż niebezpieczne o wydajności przekraczającej 100 ton dziennie objętych załącznikiem I do tej dyrektywy podlegających procedurze uproszczonej w rozumieniu art. 11 dyrektywy 75/442 spod procedury oceny skutków wywieranych na środowisko naturalne przewidzianej we wspomnianych art. 2 ust. 1 i art. 4 ust. 1.

51 Uchybienie zarzucane przez Komisję w niniejszym zarzucie jest jedynie konsekwencją zastosowania do konkretnego przypadku ustawodawstwa krajowego, które, jak zostało to stwierdzone w poprzednim punkcie, zostało już uznane za sprzeczne z prawem wspólnotowym.

52 Zastosowanie tego ustawodawstwa, wyłączającego spod procedury oceny skutków wywieranych na środowisko urządzeń przeznaczonych do odzyskiwania odpadów objętych procedurami uproszczonymi przewidzianych w art. 31 i 33 dekretu z mocą ustawy, skutkowało bowiem zwolnieniem trzeciej taśmy spalarni z przeprowadzenia oceny oddziaływań na środowisko, pomimo tego, że spalarnia ta należy do kategorii urządzeń wykorzystywanych do unieszkodliwiania odpadów innych niż niebezpieczne za pomocą spalania lub obróbki chemicznej o wydajności przekraczającej 100 ton dziennie przewidzianej w załączniku I pkt 10 do dyrektywy 85/377. Trzecia taśma spalarni powinna była zostać jako taka poddana procedurze oceny skutków wywieranych przez nią na środowisko naturalne przed wydaniem zezwolenia, gdyż przedsięwzięcia objęte wskazanym załącznikiem I powinny być poddawane systematycznej ocenie zgodnie z art. 2 ust. 1 i art. 4 ust. 1 oraz art. 5–10 tej dyrektywy (zob. ww. wyrok z dnia 23 listopada 2006 r. w sprawie Komisja przeciwko Włochom, pkt 45).

53 Wobec powyższego należy stwierdzić, że nie poddając procedurze oceny skutków wywieranych na środowisko przewidzianej w art. 5–10 dyrektywy 85/337 przed wydaniem zezwolenia na inwestycję, przedsięwzięcia budowy trzeciej taśmy spalarni, Republika Włoska uchybiła zobowiązaniom, które na niej ciążą na mocy art. 2 ust. 1 oraz art. 4 ust. 1 tej dyrektywy.

W przedmiocie drugiego zarzutu opartego na naruszeniu art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/76

— Argumentacja stron

54 Komisja zarzuca Republice Włoskiej, że nie podając do wiadomości publicznej wniosku o zezwolenie na eksploatację trzeciej taśmy spalarni ani odpowiadającej mu decyzji o udzieleniu zezwolenia, naruszyła ona postanowienia art. 12 dyrektywy 2000/76.

55 Republika Włoska podniosła w trakcie postępowania poprzedzającego wniesienie skargi, że art. 12 nie ma zastosowania do niniejszej sprawy w zakresie, w którym w odniesieniu do wspomnianej trzeciej taśmy nie został wniesiony żaden wniosek o udzielenie zezwolenia na eksploatację. Taśma ta była jedynie przedmiotem zgłoszenia o oddaniu do użytkowania z dnia 24 lipca 2003 r. zgodnie z procedurą ustanowioną przez dekret z mocą ustawy.

— Ocena Trybunału

56 Z art. 33 ust. 1 dekretu z mocą ustawy wynika, że działalność odzyskiwania dochodów może zostać podejmowana w terminie 90 dni od dnia zgłoszenia rozpoczęcia działalności właściwym organom terytorialnym prowincji. W terminie tym, zgodnie z ust. 3 tego samego artykułu, zainteresowane organy terytorialne prowincji sprawdzają z urzędu, czy zostały spełnione warunki wymagane w celu rozpoczęcia procesów odzyskiwania.

57 W niniejszej sprawie trzecia taśma spalarni stanowiła przedmiot, w ramach procedury uproszczonej ustanowionej przez dekret z mocą ustawy, zgłoszenia rozpoczęcia działalności z dnia 24 lipca 2003 r. W odniesieniu do tego zgłoszenia właściwe organy terytorialne prowincji wydały dwie decyzje — zakaz rozpoczęcia działalności z dnia 21 października 2003 r., a następnie zezwolenie na rozpoczęcie działalności z dnia 19 grudnia 2003 r.

58 Z art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/76 wynika ponadto, że wnioski o nowe pozwolenia muszą zostać podane do wiadomości publicznej w miejscach publicznych, odpowiednio wcześniej przed wydaniem decyzji przez właściwy organ, celem umożliwienia zgłaszania uwag. Decyzja ta, wraz z przynajmniej jednym odpisem pozwolenia oraz jej wszelkie uaktualnienia również powinny być podane do wiadomości publicznej.

59 Celem tego przepisu, jak wynika w szczególności z motywu 31 dyrektywy 2000/76 jest zapewnienie przejrzystości procesu udzielania pozwoleń poprzez umożliwienie społeczeństwu uczestnictwa w podejmowaniu decyzji w przedmiocie złożonych wniosków o pozwolenia.

60 W związku z tym należy stwierdzić, że pojęcie wniosku o nowe pozwolenia powinno być interpretowane w sposób odpowiadający w pełni celowi realizowanemu przez art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/76. Tym samym pojęcie to winno być pojmowane *lato sensu* jako odnoszące się do wszelkich procedur porównywalnych z procedurą udzielania pozwoleń lub zezwoleń.

61 Zgłoszenie rozpoczęcia działalności wspomniane w pkt 56 niniejszego wyroku, którego przedmiotem była trzecia taśma spalarni powinno być, w związku z jego cechami i w szczególności rolą odgrywaną przez organy terytorialne prowincji, utożsamiane z wnioskiem o nowe pozwolenie w rozumieniu dyrektywy 2000/76.

62 Wspomniane zgłoszenie powinno zostać jako takie udostępnione w jednym lub większej liczbie miejsc publicznych w terminie umożliwiającym społeczeństwu zgłaszanie uwag właściwym organom terytorialnym prowincji przed upływem terminu 90 dni, w którym wspomniane organy dokonują sprawdzenia, czy zostały spełnione wymogi prawne w celu rozpoczęcia procesów odzyskiwania. Jednakże faktem jest, że, z naruszeniem przepisów art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/76, przedmiotowe zgłoszenie nie zostało w żaden sposób ogłoszone.

63 Ponadto różnego rodzaju decyzje wydane przez organy terytorialne prowincji w odniesieniu do trzeciej taśmy spalarni, czyli zakaz rozpoczęcia działalności oraz zezwolenie wspomniane w pkt 57 niniejszego wyroku również nie zostały podane do wiadomości publicznej, niezgodnie z postanowieniami tego samego artykułu.

64 Wobec powyższego należy stwierdzić, że nie udostępniając w jednym lub większej liczbie miejsc publicznych w terminie umożliwiającym społeczeństwu zgłaszanie uwag właściwym organom terytorialnym prowincji przed wydaniem przez nie decyzji, zgłoszenia rozpoczęcia działalności trzeciej taśmy spalarni oraz nie podając do wiadomości publicznej decyzji dotyczących tego wniosku wraz z odpisem zezwolenia Republika Włoska uchybiła zobowiązaniom, które na niej ciążą na mocy art. 12 ust. 1 dyrektywy 2000/76.

W przedmiocie kosztów

65 Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Republika Włoska sprawę przegrała, należy ja obciążyć kosztami postępowania, zgodnie z żądaniem Komisji.

66 Zgodnie z art. 69 § 4 tego samego regulaminu Zjednoczone Królestwo ponosi własne koszty.

Z powyższych względów Trybunał (druga izba) orzeka, co następuje:

1) **Nie poddając procedurze oceny skutków wywieranych na środowisko przewidzianej w art. 5–10 dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia**

publiczne i prywatne na środowisko naturalne, zmienionej dyrektywą Rady 97/11/WE z dnia 3 marca 1997 r. przed wydaniem zezwolenia na inwestycję, przedsięwzięcie budowy „trzeciej taśmy" spalarni należącej do spółki ASM Brescia SpA, Republika Włoska uchybiła zobowiązaniom, które na niej ciążą na mocy art. 2 ust. 1 oraz art. 4 ust. 1 tej dyrektywy.

2) **Nie udostępniając w jednym lub większej liczbie miejsc publicznych w terminie umożliwiającym społeczeństwu zgłaszanie uwag właściwym organom terytorialnym prowincji przed wydaniem przez nie decyzji, zgłoszenia rozpoczęcia działalności „trzeciej taśmy" wspomnianej spalarni oraz nie podając do wiadomości publicznej decyzji dotyczących tego wniosku wraz z odpisem zezwolenia Republika Włoska uchybiła zobowiązaniom, które na niej ciążą na mocy art. 12 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2000/76 z dnia 4 grudnia 2000 r. w sprawie spalania odpadów.**

3) **Republika Włoska zostaje obciążona kosztami postępowania.**

4) **Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej ponosi własne koszty.**

Podpisy